

Hei

Syyslaskennan tulokset alkavat hahmottua. Turun lintutieteellisen yhdistyksen kotisivuilla oleva taulukko

<https://www.tly.fi/tutkimus/talvilintulaskennat/talven-2022-2023-tulokset/>

kertoo tarkemmin luvuin missä maakunnan linnustossa juuri nyt mennään. Taulukkoon tutustuminen kannattaa aloittaa lukuohjeet alataulukosta. Eräät lajit ovat taulukossa vain yhteenvetotietona, eivät reittikohtaisesti. Ne on merkitty vaalean ruskealla, esim. harmaahaikara.

Valtakunnan tuloksia voi katsella täältä sivulta, josta näkee laji- ja reittikohtaista tietoa

<https://laji.fi/project/MHL.3/stats?tab=censuses&year=2022>

Valtakunnan sivuilta löytää tietoja kustakin laskennasta, reiteistä ja lajeista. Esimerkiksi lajeja voi katsella kartoilla ja trendeinä. Trendejä löytyy niin valtakunnan tasolla, kuin yhdistyskohtaisesti. Kultakin reitiltä saa kaikki sen tiedot kautta aikojen.

Varsinais-Suomessa on reittejä nyt laskettuna 61 kpl ja yhteensä 563 reittikm. Muutaman reitin tulokset vielä puuttuvat. Yhteensä on lajeja havaittu 112 ja yksilöitä 10 reittikilometriä kohden 714. Lajimäärä on hieman tavanomaista korkeampi. Ennätys on viime syksyn 135 lajia. Yksilömäärä on pieni ja viimeksi vähemmän yksilöitä on tavattu syksyllä 2016.

Vaikka lajeja tavattiin kohtuullisesti, niin silti eräät ”tavanomaiset” lajit jäivät nyt näkemättä: jouhisorsa (tavattu viimeisen 10 vuoden aikana kuutena syksynä laskennassa), jänkäkurppa (5), pikkulokki (5), riskilä (8), hiiripöllö (5), pohjantikka (5), kiuru (8), västäräkki (8) ja pähkinänakkeli (8). Uusi laji syyslaskennoille oli isovesipääsky.

Taulukosta kannattaa katsoa myös eri reittien tuloksia, sillä niistä huomaa, miten yksittäisen reitin tuloksesta ei voi päätellä kokonaisuutta.

Yleisimmät lajit olivat sini- ja talitiainen, sekä punatulkku, jotka tavattiin 61 reitillä eli jokaisella lasketulla reitillä. Punatulkku ei normaalisti ole näin yleinen. Seuraavaksi yleisimmät olivat varis (60), käpytikka (59), harakka (58), viherpeippo (56) ja mustarastas (55). Vastaavasti runsaimmat lajit olivat naakka (103 yks./10 reittikm), talitiainen (78), sinitäinen (48), harmaalokki (47) ja varis (43). Huomaa, että taulukossa on myös sarake, joka kertoo jokaisen lajin kohdalla sen, monellako prosentilla reiteistä laji tavattiin.

Laji/lajiryhmäkohtaisesti tarkastelen tuloksia useimmiten suhteellisesti eli miten paljon yksilöitä on tavattu / 10 reittikilometriä kohden. Tämä siksi, että laskettujen reittien määrä vaihtelee syksystä toiseen eikä yksilömäärien suora vertailu ole siksi mielekäästä. Erikseen on mainittu, mikäli kyseessä on havaittujen yksilöiden lukumäärä. Tulokset ovat seuraavat:

Silkkiuikkuja oli edelleen paljon, vaikkakaan ei edellisen syksyn tasoa.

Merimetsoja oli myös paljon, mutta lähivuosina on ollut vastaavia tai suurempia määriä.

Harmaahaikaroita oli runsaasti ja tämä korkea taso tuntuu vakiintuneen viime syksyinä. Jalohaikara tavattiin kolmannen kerran syyslaskennoissa.

Kyhmyjoutsenia oli kahtena edellisenä syksynä paljon, mutta nyt palattiin tavanomaisiin lukemiin.

Laulujoutsenia oli paljon, enemmän on ollut vain 2016 ja 2021.

Lauhan syksyn olisi luullut näkyvän myös hanhien määrissä, mutta näin ei kokonaisuutena käynyt. Merihanhia tavattiin kautta aikain toiseksi eniten syksyn 2020 jälkeen, samoin valkoposkiahania. Runsain hanhi oli kuitenkin kanadanhanhi, jota tavattiin normaali viime syksyjen määrä. Haapanoita ja taveja oli tavanomainen määrä parin runsaamman syksyn jälkeen. Sinisorsia oli kohtuullisen paljon kolmas syksy peräkkäin. Harmaasorsasta näyttää tulleen vakituinen syyslaskentalaji. Nyt jo kymmenes syksy peräkkäin lajia löytyi laskennassa. Määrä oli uusi ennätys. Punasotkia tavattiin Halikonlahdella viisi yksilöä. Tämä harvinaistuva laji on tavattu vain neljä kertaa edellisen kymmenen vuoden aikana syyslaskennassa. Tukkasotkia oli melko vähän, edellisen kerran vähemmän on tavattu syksyllä 2018.

Yksinäinen haahka tavattiin Utön reitillä. Laji on talvea vasten viivyttävänä vesilintuna harvinaistunut selvästi Saaristomerellä.

Alleja tavattiin kahdella reitillä yhteensä 410 yksilöä. Suhteellisesti enemmän on ollut vain syksyinä 1979 ja 2014. Mustalintuja ja pilkkasiipiä tavattiin normaalisti.

Telkkiä oli viime aikojen normaali määrä. Uiveloita oli paljon, viimeksi enemmän on ollut syksyllä 2007. Isokoskeloita oli vähän ja alkaa pikku hiljaa tuntua siltä, että nykyään syyslaskennan aikana isokoskelot ovat vielä pääosin järvillä eivätkä ole saapuneet maakuntaan.

Merikotka jatkaa runsastumistaan ja oli taas runsain ja yleisin päiväpetolintu. Syksyllä 2012 tavattiin lajia ensimmäisen kerran yli 1 yksilöä / 10 reittikm ja syksyllä 2018 ylittyi 2 yksilön raja ja syksyllä 2020 kolmen ja nyt ylittyi neljän yksilön raja. Runsastuminen on huimaa! Laji tavattiin nyt kahdella kolmasosalla reiteistä. Vertailuksi viimeisin nollasyksy on ollut 1996 ja viimeisin alle 10 yksilön syksy 2005. Kannattaa katsoa tilannetta Luomuksen sivuilta:

<https://laji.fi/project/MHL.3/stats?tab=species&birdAssociationArea=ML.1089&species=MX.26530&year=2022>

Sinisuohaukkoja ei tavallisesti nähdä lainkaan, mutta viime syksynä havaittiin kuusi ja nyt viisi yksilöä. Enemmän on ollut vain syksyllä 2008, jolloin nähtiin 11 yksilöä. Laji on yleistynyt tällä vuosituhannella, sillä syksyinä 1975-1999 laji tavattiin laskennoissa viitenä syksynä ja 2000-2022 nähtiin sinisuohaukka 13 syksynä. Syksyjen leudontuminen näkyy myös tällä lajilla.

Kanahaukkoja oli normaali määrä, mutta varpushaukkoja oli paljon. Niitä on ollut vain joitakin kertoja enemmän, viimeksi syksyllä 2017. Varpushaukka vaikuttaa runsastuneen syyslaskennoissa. Hiirihaukkoja tavattiin paljon ja niitä nähtiin joka viidennellä reitillä. Enemmän niitä on ollut vain syksyllä 2020. Piekanalla oli viime vuosiin nähden vaisu syksy, vähemmän on viimeksi ollut 2018.

Molemmat lajit ovat vakinaistuneet laskennoissa viimeisen 10-15 vuoden aikana. Lumien väheneminen ilmastomuutoksen seurauksena vaikuttaa näiden lajien talvehtimiseen.

Tuulihaukka on syyslaskennoissa harvinaisuus, nyt laji havaittiin neljättä vuotta peräkkäin.

Pyitä oli normaalisti tai hieman vähemmän. Teeriä on viime vuosiin nähden tavallisesti ja myös metsoja normaalisti eli tänä syksynä kaksi yksilöä.

Nokikanoja oli parin paremman syksyn jälkeen tavanomaisesti.

Töyhtöhyppiä oli paljon, mutta ei mitenkään ennätyksellisesti. Muista kahlaajista taivaanvuohia ja lehtokurppia oli normaalisti ja jänkäkurppaa ei nähty lainkaan.

Naurulokkeja oli nyt kolmen hyvän syksyn jälkeen selvästi vähemmän, mutta silti viime vuosikymmenen keskiarvoa enemmän.

Kalalokkeja oli neljättä syksyä peräkkäin paljon. Kalalokkimäärät vaihtelevat vuosittain huomattavasti, joten tämä on poikkeuksellista.

Harmaalokkeja oli viime vuosiin nähden vähän, mutta pitemmällä tähtäimellä paljon. Merilokkeja oli runsaasti, viimeksi enemmän on ollut 2018.

Kesykyyhkyjä oli jo neljättä syksyä normaalia enemmän. Uuttukyyhkyjä oli jälleen runsaasti.

Sepelkyyhkyjä oli kolmena edellisenä syksynä hyvin paljon, nyt palattiin niukkuuteen. Edellisen

kerran vähemmän on ollut syksyllä 2015. Turkinkyhkyjä oli hieman viime aikojen normaalia vähemmän.

Pöllöjä tavattiin normaalin vähän, kaksi huuhkajaa sentään oli mukavaa, sillä lajia ei tavata lainkaan joka syksy.

Kuningaskalastaja tavattiin kolmatta syksyä peräkkäin laskennoissa. Edellisen kerran laji tavattiin syksyllä 2008 ja yhteensäkin se on nähty vain yhdeksänä syksynä vuonna 1975 alkaneissa syyslaskennoissa.

Harmaapäätikkoja oli hieman normaalia vähemmän ja palokärkiä normaalisti. Valkoselkätikkaa ei nähty lainkaan. Laji on nähty syksyn 2015 suurvaelluksen jälkeen neljänä syksynä.

Käpytikkoja oli viime vuosien normaalia hieman enemmän. Käpytikan runsastuminen näyttäisi pysähtyneen:

<https://laji.fi/project/MHL.3/stats?tab=species&birdAssociationArea=ML.1089&species=MX.30443&year=2022>

Pikkutikkoja oli tavanomaisesti.

Niittykirvisiä oli hieman normaalia vähemmän.

Tilhiä oli tavanomainen määrä.

Neljä koskikaraa kolmella reitillä on mukava tulos, vaikka ei mitenkään poikkeuksellinen.

Peukaloisia oli selvästi vähemmän kuin parina edellisenä syksynä, mutta pitkällä tähtäyksellä tietenkin paljon. Punarintoja oli sen sijaan hyvin vähän eli kaksi yksilöä, edellisen kerran vielä vähemmän (0 yksilöä) on ollut syksyllä 2004.

Mustarastaita oli vuosi sitten ennätysellisen paljon ja nyt palattiin ehkä tavanomaisempaan tilanteeseen ilman marjasyksyn vetovoimaa. Silti mustarastaita oli selvästi enemmän kuin 2010-luvulla keskimäärin. Räkättirastaita oli vähän, viimeksi vähemmän on ollut syksyllä 2016.

Punakylkirastaita oli vähän, viimeksi niitä on vähemmän ollut 2015. Kulorastaita oli normaalisti, nyt kaksi yksilöä.

Tiltalteja nähtiin kaksi yksilöä. Lajista on tullut säännöllinen syyslaskentalaji. Mustapääkerttuja sen sijaan nähdään noin joka toinen syksy.

Hippiäisiä oli hieman viime syksyjen normaalia vähemmän. Viiksitimaleja sen sijaan oli normaalisti, mutta pyrstötiaisia hyvin vähän. Niitä on ollut edellisen kerran vielä vähemmän 2011 ja 2015.

Hömötiaisia oli ennätysellisen vähän, ensimmäisen kerran alle yksi yksilö/10 reittikm. Lajin tilanne ei näytä hyvältä! Myös töyhtötiaisia oli jälleen melkein ennätysvähän. Käytännössä niitä oli sama määrä kuin vähäisyysennätyksessä pari vuotta sitten. Metsissä pitää olla jotain pahasti pielessä näiden lajien kannalta. On sitten kyse ilmastonmuutoksen ja/tai metsätalouden vaikutuksesta, niin lajeilla menee todella huonosti.

Myös kuusitiaisia oli selvästi normaalia vähemmän. Edellisen kerran niitä oli vielä vähemmän syksyllä 2003. Sini- ja talitiaisia oli myös hieman normaalia vähemmän.

Puukiipijä on pärjännyt metsissämme toistaiseksi hyvin. Tänä syksynä niitäkin oli selvästi normaalia vähemmän. Edellisen kerran vielä vähemmän on ollut syksyllä 1997. Syksyinä 2002, 2003 ja 2016 on ollut samaa suuruusluokkaa. Mikä tekijä vaikutti siihen, että tänä syksynä kaikilla ns. tiaiskillan lintulajeilla meni huonosti? Olivatko laskentasäät poikkeuksellisen huonoja vai mikä tähän on syynä?

Isolepinkäisiä tavattiin huomattavan vähän. Edellisen kerran vielä vähemmän on tavattu 2018 ja 2014.

Närhiä oli vähän, vain noin puolet normaalista ja harakoita näkyi myös hieman tavallista vähemmän.

Naakkoja tavattiin nyt neljännen kerran yli 100 yksilöä / 10 reittikm. Laji on runsastunut. Myös variksia oli paljon, sillä vain syyslaskennan alkuvuosina niitä on ollut enemmän, viimeksi syksyllä 1987. Korppeja tavattiin viime vuosien normaalimääriä.

Kottaraisia oli paria aiempaa vuotta vähemmän, mutta silti pitemmällä tähtäimellä melko paljon. Varpusella on kanta ollut tasainen alhainen nyt jo kahdeksan vuotta. Nyt tehtiin kaikkien aikojen pienin tulos ja kolmannen kerran alle 6 yksilöä/10reittikm. Laji tavattiin vain 44 % reiteistä.

Siitä poiketen pikkuarvun on edelleen runsas, vaikka määrä on hieman laskenut huippuvuosista. Pikkuarvun on nyt melkein kuusi kertaa runsaampi kuin tavallinen varvun ja se havaittiin 84 % reiteistä.

Peippoja oli vähän, edellisen kerran vähemmän on ollut 2016. Järrejä oli hyvin paljon, enemmän on ollut vain syksyinä 1987 ja 2017.

Viherpeippon määrä suureni viime vuodesta, mutta oli edelleen pieni. Niitä nähtiin kuitenkin 92 % reiteistä. Tiklejä oli normaali viime aikojen määrä, mutta pitkällä tähtäimellä tietenkin paljon, mitä kuvastaa myös se, että laji havaittiin 56 % reiteistä.

Vihervarpusia oli tavanomaisesti. Urpiaisia oli vähän, edellisen kerran vielä vähemmän on ollut syksyinä 2015 ja 2007. Molemmilla lajeilla vuosittainen vaihtelu on suurta.

Käpylintuja havaittiin melko vähän.

Taviokurnia tavattiin melko paljon. Lajilla oli voimakas syysvaellus etenkin Pohjanlahdella, mutta vain rippeitä siitä saavutti maakunnan. Edellisen kerran enemmän on nähty 2014.

Punatulkkuja oli paljon normaalia enemmän. Enemmän on nähty vain neljänä syksynä, viimeksi 2014.

Keltasirkkuja nähtiin normaalia vähemmän, edellisen kerran samaa luokkaa on ollut syksyllä 2012.

Tutkikaa itse lisää taulukosta.

Kiitos kaikille laskijoille!

Epa